

Τι πρέπει να κάνουν όσοι πήραν έγκριση για το «Εξοικονόμηση κατ' οίκον»

Τη δυνατότητα να ξεκινήσουν τις παρεμβάσεις τους έχουν από τον προηγούμενο μήνα οι πρώτοι δικαιούχοι του «Εξοικονομώ κατ' οίκον II», καθώς εγκρίθηκε η υπαγωγή 28.211 αιτήσεων στο πρόγραμμα. Οι δικαιούχοι αυτοί έλαβαν ηλεκτρονικά επιστολή, στην οποία περιλαμβάνεται σαφής και αναλυτική περιγραφή του προς εκτέλεση έργου, του χρονοδιαγράμματος, του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού και του ποσοστού επιχορήγησης. Πλέον, θα πρέπει να «τρέξουν» τις διαδικασίες και να προβούν με μεγάλη προσοχή σε μια σειρά από ενέργειες, προκειμένου να μη χάσουν την επιχορήγηση.

Οι 28.211 αιτήσεις αφορούν συνολικό προϋπολογισμό παρεμβάσεων 414.800.000 ευρώ. Το ποσό επιχορήγησης φτάνει τα 298.000.000 ευρώ ή 58,7% του συνολικού προϋπολογισμού, ενώ τα υπόλοιπα 116.800.000 ευρώ θα καλυφθούν από κεφάλαια των ιδιωτών. Το 70% των αιτήσεων αφορά διαμερίσματα πολυκατοικιών, κάτι που σημαίνει ότι οι αιτήσεις σχετίζονται στην πλειονότητά τους με κατοικίες σε αστικά κέντρα, ενώ σχεδόν οι μισές παρεμβάσεις αφορούν αντικατάσταση κουφωμάτων. Ακολουθούν, με αντίστοιχου μεγέθους μερίδια, οι τοποθετήσεις θερμομόνωσης, οι αναβαθμίσεις συστημάτων ψύξης/θέρμανσης και οι παρεμβάσεις στο σύστημα ζεστού νερού προς οικιακή χρήση.

Οι πρώτες κινήσεις

Από τη στιγμή που θα λάβει την επιστολή, ο ωφελούμενος θα πρέπει να προβεί σε καταχώριση της δήλωσης αποδοχής της υπαγωγής του στο πρόγραμμα, του περιεχομένου της απόφασης υπαγωγής, των στοιχείων της ανωτέρω επιστολής και όλων των όρων για την υλοποίηση του έργου και την παρακολούθησή του. Με τη δήλωση αυτή γίνεται επίσης επιβεβαίωση των στοιχείων που έχει υποβάλει με την αίτησή του, ενώ γίνεται σαφής η υποχρέωση προσέλευσής του σε υποκατάστημα του χρηματοπιστωτικού οργανισμού για την υπογραφή της δανειακής σύμβασης (όπου απαιτείται).

Η ηλεκτρονική αποδοχή της απόφασης και η υπογραφή της σύμβασης (όπου απαιτείται) ολοκληρώνονται εντός δύο μηνών από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής.

Ο δικαιούχος πρέπει να εξετάσει προσεκτικά το περιεχόμενο της ηλεκτρονικής επιστολής έγκρισης της αίτησής του, πριν αποδεχθεί την απόφαση υπαγωγής, καθώς, βάσει των δικαιολογητικών που έχουν προσκομισθεί/αναρτηθεί, θα διενεργηθούν σε επόμενο στάδιο (και, σε κάθε περίπτωση, πριν από την καταβολή της επιχορήγησης) οι απαραίτητοι έλεγχοι για τη διαπίστωση της τήρησης του συνόλου των όρων και των προϋποθέσεων του προγράμματος. Σε περίπτωση που κατά την ανωτέρω διαδικασία προκύψει ότι δεν πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του προγράμματος για κάποιες αιτήσεις, θα γίνεται ανάκληση της απόφασης υπαγωγής. Σε περίπτωση που ο ωφελούμενος δεν αποδεχθεί την απόφαση υπαγωγής ή δεν προσέλθει για υπογραφή της δανειακής σύμβασης, σε περίπτωση λήψης δανείου εντός των δύο μηνών, η απόφαση υπαγωγής θα ανακαλείται. Στην περίπτωση πολυκατοικίας, η υπαναχώρηση έστω ενός από τους αιτούντες ή/και η

μη δυνατότητα κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής με σύναψη δανείου ή καταβολή ιδίων κεφαλαίων συνεπάγεται την ανάκληση της απόφασης υπαγωγής για όλες τις αιτήσεις της πολυκατοικίας.

Μετά την ηλεκτρονική αποδοχή της απόφασης υπαγωγής, ο δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά σχετικά με την έναρξη υλοποίησης των παρεμβάσεων και την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου, καθώς και για την υποχρέωσή του να συμπληρώσει τα στοιχεία των προμηθευτών/αναδόχων και μελετητή. Για την έναρξη των εργασιών υλοποίησης του έργου οφείλει να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες άδειες.

Προκαταβολή

Μετά την υπογραφή της δανειακής σύμβασης, ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα εκταμίευσης προκαταβολής ποσού του δανείου που αντιστοιχεί στο 70% του ύψους του δανείου. Η προκαταβολή θα καταβάλλεται στους λογαριασμούς των προμηθευτών/αναδόχων (που έχουν δηλωθεί στο πληροφοριακό σύστημα) κατόπιν σχετικής εντολής/εξουσιοδότησης προς την τράπεζα, που έχει καταχωρίσει ο ωφελούμενος στο πληροφοριακό σύστημα. Η εκταμίευση της προκαταβολής γίνεται άμεσα από την τράπεζα. Η διάρκεια του δανείου είναι τέσσερα, πέντε ή έξι έτη, η επιδότηση επιτοκίου αφορά όλη τη διάρκεια του δανείου, ενώ δεν επιτρέπεται η απαίτηση από την τράπεζα εμπράγματων εξασφαλίσεων. Το επιτόκιο της δανειακής σύμβασης ανέρχεται σε 4% και είναι επιδοτούμενο σε ποσοστό 100%.

Οι πολίτες που δεν έχουν επιλέξει τη λήψη δανείου μπορούν να καταβάλουν στον ανάδοχο/προμηθευτή του έργου προκαταβολή, μόνο όμως μέσω τραπεζικού συστήματος. Όλα τα παραστατικά δαπανών των υλοποιημένων παρεμβάσεων πρέπει να φέρουν ημερομηνία προγενέστερη ή, το πολύ, ταυτόσημη με την ημερομηνία έκδοσης του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης. Επιλέξιμα για το πρόγραμμα είναι τα παραστατικά δαπανών επί πιστώσει, συμπεριλαμβανομένων των παραστατικών δαπανών αμοιβής συμβούλου έργου και εκπόνησης τεχνικών μελετών, καθώς και τα εξοφλημένα παραστατικά που αφορούν πληρωμή ενεργειακού επιθεωρητή, ασφαλιστικών εισφορών και καταβολή ιδίων κεφαλαίων, που εκδόθηκαν για τους σκοπούς κάθε έργου μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας της αίτησης του ωφελουμένου (ημερομηνία έκδοσης του ΠΕΑ κατά την πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση) και εντός του συμβατικού χρόνου υλοποίησης.

Η δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση και η ολοκλήρωση των εργασιών

Με την ολοκλήρωση του έργου, ο προμηθευτής των υλικών/συστημάτων παρέχει για τα χαρακτηριστικά τους υπεύθυνη δήλωση και ο ανάδοχος του έργου παρέχει υπεύθυνη δήλωση για την ορθή εγκατάσταση. Ο ωφελούμενος με την υποβολή της δήλωσης πιστοποίησης για την ολοκλήρωση του έργου έχει την υποχρέωση να αναρτήσει στο πληροφοριακό σύστημα τις ανωτέρω υπεύθυνες δηλώσεις, προκειμένου να χορηγηθούν τα κίνητρα.

Μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων, ο ωφελούμενος ή ο εκπρόσωπος της πολυκατοικίας (σε περίπτωση αίτησης πολυκατοικίας) καλεί ενεργειακό επιθεωρητή για τη διενέργεια της δεύτερης ενεργειακής επιθεώρησης. Η δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση πρέπει να διενεργηθεί εντός του συμβατικού χρόνου υλοποίησης του έργου. Ο ωφελούμενος ή ο εκπρόσωπος της πολυκατοικίας

καταχωρίζει ηλεκτρονικά στο πληροφοριακό σύστημα του προγράμματος τα στοιχεία του Β΄ ΠΕΑ, τα στοιχεία των υλοποιημένων παρεμβάσεων και επισυνάπτει το «Έντυπο Καταγραφής Παρεμβάσεων – Ολοκλήρωση Έργου» μαζί με τα παραστατικά δαπανών και τα λοιπά δικαιολογητικά.

Με βάση τα καταχωρισμένα ποσά δαπάνης, ο ωφελούμενος ενημερώνεται από το πληροφοριακό σύστημα για τον συνολικό αιτούμενο επιλέξιμο προϋπολογισμό, καθώς και για το ποσό των ιδίων κεφαλαίων που απαιτείται να καταβάλει στους προμηθευτές/αναδόχους/κ.λπ., στην περίπτωση που το άθροισμα των υποβαλλόμενων δαπανών υπερβαίνει τον τελικό συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό ή/και τα ανώτατα όρια δαπανών του προγράμματος.

Υποχρεώσεις των δικαιούχων

Από τη στιγμή που αποδέχεται την υπαγωγή στο «Εξοικονομώ», ο δικαιούχος επιφορτίζεται με μια σειρά από υποχρεώσεις:

Να αποδεχθεί τους όρους συμμετοχής του στο πρόγραμμα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτό.

Να ενημερώνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα για την πορεία της αίτησής του, για τις ενέργειες που απαιτείται να πραγματοποιήσει και τις προθεσμίες που τίθενται από το πρόγραμμα, μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης που δηλώνει κατά την υποβολή της αίτησής του στο πληροφοριακό σύστημα. Επισημαίνεται ότι η επικοινωνία των φορέων του προγράμματος θα γίνεται μόνο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στη διεύθυνση που έχει δηλώσει ο ωφελούμενος. Η έγκαιρη ανάγνωση απεσταλμένων μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι σημαντική για την επιτυχή υλοποίηση του έργου του ωφελουμένου και αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του.

Να τηρεί τους όρους που απορρέουν από τη δανειακή σύμβαση με την τράπεζα, σε περίπτωση που έχει υπογράψει δανειακή σύμβαση.

Να δεχθεί προγραμματισμένους επιτόπιους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά ή ενωσιακά ελεγκτικά όργανα, ύστερα από πρότερη συνεννόηση, διευκολύνοντας το έργο τους και παρέχοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά την εκτέλεσή του, εφόσον ζητηθεί.

Να διατηρήσει το έργο για τουλάχιστον τρία έτη από την τελική εκταμίευση του δανείου ή/και της επιχορήγησης από το πρόγραμμα της «άμεσης ενίσχυσης» και να μη μεταβάλει ουσιαστικά τις υλοποιημένες παρεμβάσεις κατά τρόπο που να επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης ή που θα μπορούσε να οδηγήσει σε αλλοίωση των στόχων υλοποίησής τους.

Να τηρεί, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης των παρεμβάσεων, την ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, και να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες εγκρίσεις ή/και άδειες που προβλέπονται από αυτήν.

Να τηρεί και να ενημερώνει τον φάκελο του έργου με όλα τα στοιχεία που αφορούν την εκτέλεση των παρεμβάσεων και λοιπών δαπανών έως την ολοκλήρωση και την αποπληρωμή τους.

Όλα τα πρωτότυπα δικαιολογητικά και τα πρωτότυπα παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τον ωφελούμενο καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για τρία έτη από την ημερομηνία τελικής εκταμίευσης του δανείου ή/και της επιχορήγησης από το πρόγραμμα της «άμεσης ενίσχυσης» και για τις περιπτώσεις ενοικίασης για 10 έτη μετά το κλείσιμο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, που συγχρηματοδοτούν το πρόγραμμα.

Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου και για όσον χρόνο ο ωφελούμενος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία του έργου, στον δικαιούχο του προγράμματος κ.λπ.

Πότε γίνεται η εκταμίευση του συνόλου

Διενεργείται έλεγχος των δικαιολογητικών και, με βάση την απόφαση υπαγωγής και τα υποβαλλόμενα παραστατικά δαπανών, διαμορφώνονται ο τελικός συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός του έργου και τα ίδια κεφάλαια που απαιτείται να καταβληθούν από τον δικαιούχο. Όταν διαπιστωθεί η καταβολή των ιδίων κεφαλαίων από τον ωφελούμενο για την εξόφληση των δαπανών, ενημερώνεται ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός, ώστε να καταβάλει την επιχορήγηση και να εκταμιεύσει το σύνολο του δανείου.

Η τράπεζα εκταμιεύει το σύνολο ή το υπόλοιπο του δανείου για όσους έχουν υπογράψει δανειακή σύμβαση και καταβάλλει την επιχορήγηση για την εξόφληση των επί πιστώσει παραστατικών δαπανών αναδόχων/προμηθευτών/συμβούλου έργου-μελετών. Στην περίπτωση πολυκατοικίας, τα ποσά περιλαμβάνουν και την πληρωμή του κόστους των κοινόχρηστων παρεμβάσεων. Στην περίπτωση πληρωμών που έχουν διενεργηθεί από τον ωφελούμενο, ήτοι αμοιβή ενεργειακού επιθεωρητή και καταβεβλημένες ασφαλιστικές εισφορές, που βαρύνουν τον ωφελούμενο, το αντίστοιχο ποσό καταβάλλεται στον ωφελούμενο.

Το έργο θεωρείται ολοκληρωμένο όταν έχουν υλοποιηθεί οι παρεμβάσεις και έχουν εξοφληθεί οι σχετικές δαπάνες. Για τη διαπίστωση της ολοκλήρωσης του έργου εκδίδεται σχετική απόφαση ολοκλήρωσης. Οι παρεμβάσεις θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως τις 16/06/2023. Η καταβολή της επιχορήγησης και η εκταμίευση του συνολικού ποσού του δανείου ολοκληρώνονται εντός δύο μηνών από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης πιστοποίησης για την ολοκλήρωση του έργου.

Εν συνεχεία, οι πληρωμές προς τους αναδόχους/προμηθευτές διενεργούνται άμεσα από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, στη βάση εντολής/εξουσιοδότησης που έχει καταχωριστεί στο πληροφοριακό σύστημα από τον δικαιούχο. Εάν ο δικαιούχος ενημερωθεί, μετά τον έλεγχο της δήλωσης πιστοποίησης ολοκλήρωσης του έργου, για ποσό ιδίων κεφαλαίων που απαιτείται να καταβάλει στους προμηθευτές/αναδόχους/κ.λπ., θα πρέπει εντός δεκαπέντε ημερών να υποβάλει μέσω του πληροφοριακού συστήματος τα παραστατικά εξόφλησης, υποβάλλοντας τροποποιημένη δήλωση.

Ποιες είναι οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες γίνεται η ανάκληση της υπαγωγής

Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών των αιτήσεων για την καταβολή των ωφελημάτων του προγράμματος στο τελικό στάδιο διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του προγράμματος για κάποιες αιτήσεις, ο υπεύθυνος τους προγράμματος προβαίνει σε ανάκληση της απόφασης υπαγωγής.

Σε περίπτωση μη υλοποίησης του έργου σύμφωνα με τους όρους, εκδίδεται απόφαση ανάκλησης υπαγωγής του έργου του ωφελουμένου, η οποία συνεπάγεται τη μη χορήγηση των κινήτρων και την ανάκτηση όποιων ενισχύσεων έχουν ήδη χορηγηθεί, στην περίπτωση λήψης δανείου. Ειδικότερα, η δανειακή σύμβαση δεν θα διέπεται

πλέον από τους όρους του προγράμματος, επισύροντας τις συνέπειες που προβλέπονται στους όρους αυτής (διάρκεια, τοκοχρεολυτικές δόσεις, επιτόκιο κ.λπ.). Η απόφαση ανάκλησης υπαγωγής κοινοποιείται ηλεκτρονικά στον ωφελούμενο, στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό και στην αρμόδια διαχειριστική Αρχή για την εκτέλεση των απαραίτητων ενεργειών.

Σε περίπτωση κατά την οποία, στη διάρκεια υλοποίησης ή και μετά την ολοκλήρωση του έργου, καταγγελθεί η δανειακή σύμβαση από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό, οι τόκοι θα βαραίνουν πλέον τον δικαιούχο. Η καταγγελία της δανειακής σύμβασης μετά την ολοκλήρωση του έργου δεν αποτελεί λόγο ανάκλησης της απόφασης υπαγωγής.

Στην περίπτωση αυτή δεν ανακτώνται τα καταβληθέντα έως το σημείο αυτό κίνητρα του προγράμματος άμεσης ενίσχυσης, καθώς και οι καταβληθέντες επιδοτούμενοι τόκοι. Σε όλες τις περιπτώσεις ανάκλησης της απόφασης υπαγωγής οι δικαιούχοι δύνανται να ασκήσουν ένσταση.

Από τον Βασίλη Παπακωνσταντόπουλο

dimokratianews.gr